Fremtiden er i dine hænder

Årsrapport 2010

VIDENCENTER
for frisører og kosmetikere

www.videncenterfrisører.dk

Indhold **Side**

Om Videncenter for Frisører og Kosmetikere 3

Formål 4

Medarbejdere 5

Tilknyttede personer 6

Finansiering 7

Forskningsprojekter

- Forebyggelse af håndeksem blandt frisørelever 8
- Forekomst af erhvervsbetinget håndeksem og frafald fra branchen 9
- Optimering af udredning for astma og luftvejssymptomer 10

Telefonrådgivning 11

Handskeundersøgelse 12

Det grønne dokument 12

Svanemærkede frisørsaloner 13

Lovgivning for professionel brug af kosmetik 13

Forespørgsler til Miljøstyrelsen 14

Høringssvar til Miljøstyrelsen 15

Videnskabelige publikationer, bøger, review, foredrag 16

Posterpræsentation foretaget af medarbejdere 17

Undervisning foretaget af medarbejdere 18

Kurser, kongresdeltagelse 18

Medlemskaber af videnskabelige netværk 18

Møder, deltagelse i symposier 19

Hjemmeside 19

Presse 20

Videncenter for Frisører og Kosmetikere er en forsknings og formidlingsenhed på Gentofte Hospital, under Dermato-allergologisk afdeling. Vi har kontorer, sekretær og IT-bistand hos Videncenter for Allergi. Videncenter for Frisører er selvfinansierende, men midlerne administreres af Gentofte Hospitals regnskabsafdeling. Centret består af en leder (forskning og økonomi) og to ph.d.-studerende.

Forsidefotos viser:

- Hvordan man som frisør kan blande hårfarver i blandeskab, uden at hud og luftveje kommer i kontakt med produkterne.
- Foto af frisør der ved produktsubstitution fik kureret sine luftvejsproblemer.
- Nikkeltesten som gør det muligt, hurtigt og billigt, at undersøge, om der er for meget nikkel i sakse og hårklips.
- At det er en god idé at klippe kundens hår inden det farves. Herved nedsættes eksponeringen for farvestoffer.
- Hårvask er en væsentlig årsag til håndeksem, derfor er det væsentligt at beskytte hænder ved hårvask.

-Fremtiden er i dine hænder.

Tanker om 2010

2010 har været et fantastisk godt år for videncentret.

Forlaget Springer har med bogen Contact Dermatitis 5th edition for første gang valgt at trykke et separat kapitel om frisører, som Heidi Søsted fra Videncentret er forfatter af.

Anne Bregnhøj har med sine resultater om unge, fået posterprisen på den internationale videnskabelige kongres ESCD Strasbourg 2010. Frisørskolerne og interventionseleverne har meldt positivt tilbage på undervisningen og hjælper at undervise i sundhed. Eleverne holder sig raske i huden længere.

Susan Lysdal har fået førstepræmien for bedste mundtlige præsentation på Forskningens dag på Gentofte Hospital med sine resultater om uddannede frisører.

Frisørers arbejdsmiljø har været på den politiske dagsorden, og der er blevet arbejdet intensivt fra firmaers side med udvikling af svanemærkede frisørprodukter.

I årsrapporten for 2011 håber jeg at kunne skrive, at Danmark har fået den første svanemærkede frisørsalon, og at vi nu kan anbefale nogle lange nitrilhandsker. Jeg håber, at vi har fået penge til løbende undervisning af frisørmestre i salonerne, at vi har fået penge til at kunne fortsætte undervisning på frisørskolerne, at vi har fået penge til at undervise Arbejdstilsynets tilsynsførende, at vi har fået penge til et luftvejs-ph.d.-studium samt et eksponeringskammer, at gravide frisørers arbejdsmiljø sidestilles med regler for malere, at vi har fået penge til at undersøge, om frisører har sværere ved at få børn, og om de aborterer mere end andre.

-Heidi Søsted maj 2011

Formål
Videncenter for Frisører og Kosmetikeres formål er at

1. forebygge erhvervsbetinget sygdom specielt hud- og luftvejssygdomme blandt frisører og kosmetikere.

2. fastholde frisører i faget.

Disse mål skal nås ved at

1. rådgive om forebyggelse af allergi og eksem ved produktsubstitution og ændrede arbejdsrutiner.

2. optimere undervisning af frisørelever i forebyggelse af håndeksem.

3. undervise dermatologer, Arbejdstilsynet og andre i frisørfagets sygdomme (og kemikalier).

4. foretage videnskabelige undersøgelser af frisører og kosmetikeres arbejdsrutiner og sundhedsstatus.

5. støtte den politiske proces i Danmark, EU og Norden for at forbedre frisørers sundhed.

Medarbejdere 2010

Heidi Søsted, cand.pharm., ph.d., forskningsleder. Budgetansvarlig.

Anne Bregnhøj, cand. med., ph.d.-studerende.

Susan Hovmand Lysdal, cand. scient.san.publ., ph.d.- studerende.

Tilknyttede personer
Poul Monggaard, journalist MPA, formand for Dansk Frisør og Kosmetiker Forbund

Jeanne Duus Johansen, professor, dr. med., centerleder, Videncenter for Allergi

Torkil Menné, professor, overlæge, dr. med., Dermato-allergologisk afd., Gentofte Hospital

Mari-Ann Flyvholm, cand.scient., ph.d., seniorforsker, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø

Klaus Ejner Andersen, professor, dr. med., Dermatologisk-venerologisk afd., Odense Universitetshospital

Susanne Schweitz, Sekretær, Videncenter for Allergi

Søren Gade, IT-specialist, Videncenter for Allergi

Foto. Håndeksem og misfarvning af hænder hos 16-årig kvinde
som havde job i frisørsalon, hvor hun skyllede kunders nyfarvede hår.

Finansiering
Videncenter for Frisører og Kosmetikere hører under Dermatologisk-allergologisk afdeling på Gentofte Hospital.

Dansk Frisør & Kosmetiker Forbund dækker 1.484.424 kr. om året til brug i 2008-2010. En fondsbevilling på 3. mio. i alt fra Arbejdsmiljø Forskningsfonden er givet til brug i 2008-2011. Af denne bevilling er seniorforsker Mari-Ann Flyvholm ansat én måned om året til det epidemiologiske studium blandt færdiguddannede frisører.

Anne Bregnhøj har modtaget kr. 40.000 fra Region Hovedstadens Forskningsfond til Sundhedsforskning til dækning af ph.d.-studieafgift. Anne Bregnhøj har ydermere modtaget bidrag til kongresdeltagelse fra Reservelægefonden på Gentofte Hospital.

Indtægter fra frisørmestre der har betalt til Telefonlinjen har udgjort (7x1.500 kr) 10.500,- kr. Herudover har undervisning af frisørskoleelever givet indtjening til Videncenter for Frisører og Kosmetikere på kr. 5.000.

20-øresfonden
I overenskomsten mellem Dansk Frisør og Kosmetiker Forbund og Danmarks Frisørmesterforening er beskrevet en fond, som ansatte frisør betaler 20 –øre til per arbejdstime. Den 11. juni blev der afholdt bestyrelsesmøde i 20-øresfonden. Kontrakt for perioden 1.1.11-29.1.12 blev drøftet.

Forebyggelse af håndeksem blandt frisørelever - et interventionsstudium (ph.d.)
Projektet gennemføres af læge Anne Bregnhøj, som et ph.d.-studium ved Københavns Universitet.

Baggrund
Hudsygdomme er de hyppigst forekommende arbejdsrelaterede sygdomme i Danmark, hvoraf håndeksem udgør 90-95 %, og er forårsaget af udsættelse for vådt arbejde samt allergifremkaldende og hudirriterende stoffer. Frisører er en af de faggrupper, der oftest udvikler arbejdsbetinget eksem. 40 % af hudproblemerne hos frisører, jf. svenske undersøgelser, opstår i elevtiden. Derfor bliver der i dette studium udarbejdet et uddannelsesprogram til frisørelever.

Formål
Formålet med studiet er at nedbringe forekomsten af håndeksem blandt frisørelever på en periode på 1½ år. Desuden ønskes det at kortlægge omfanget af arbejdsbetinget eksem blandt frisørelever og at karakterisere denne gruppe nærmere.

Metode
Frisørlærere fra halvdelen af landets frisørskoler blev undervist i 2008 og igen ved behov i form af lærermøder på skolerne i 2009. Alle landets nystartede frisørelever blev spurgt, om de ville deltage i undersøgelsen. Skoler, hvor lærere er undervist, benævnes interventionsskoler, og skoler, hvor lærere ikke er blevet undervist, benævnes kontrolskoler. Prøver på handsker og håndcreme blev udleveret. Interventionselevernes lærepladssaloner blev orienteret om undersøgelsen. På interventionsskolerne blev der inkluderet 297 elever, og på kontrolskolerne blev der inkluderet 205 elever. Der er i alt inkluderet 502 frisørelever fra hele landet. Alle frisørskoleelever blev HECSI-scoret (en visuel undersøgelse af eksem på hænder og underarme) og udfyldte et spørgeskema ved studiets start. Eleverne besøgtes efter ½ år og efter 1½ år for at følge deres eventuelle forekomster af eksem.

Der var løbende kontakt til interventionsskolerne samt deltagelse i lokale videreuddannelsesmøder.

Som parallelundersøgelse er udsendt spørgeskema til 1870 unge mennesker, som er matchet på alder, køn og postnummer. Denne kontrolgruppe stilles de samme spørgsmål som frisøreleverne i forbindelse med inklusionen. Svarprocent: 68,3 %.

Resultater
- Frisørelever er mere hudraske end andre unge, når de starter deres uddannelse. Faget bliver fravalgt af en del unge med håndeksem og børneeksem.
- Frisørelever har en stor risiko for arbejdsbetinget håndeksem.
- Hyppigheden af håndeksem kan nedbringes blandt frisørelever, hvis deres lærere undervises i handskebrug, ændrede arbejdsrutiner og indhold i produkter og lærepladssalonerne kontaktes. Endvidere blev en kasse acceleratorfri engangs nitril beskyttelseshandsker samt parfumefri håndcreme med højt fedtindhold udleveret til hver interventionsfrisørelev.

Fremtidsperspektiver
Undervisningsprogrammet vil blive udbredt til resten af landets frisørskoler i 2011. Undervisning af lærerne kan med gavn foretages med ½-års intervaller.

Samarbejdspartnere
Videncenter for Allergi, Dermato-allergologisk afd., Gentofte Hospital. Frisørskolerne i Danmark, Dansk Frisør og Kosmetiker Forbund.

Forekomsten af erhvervsbetinget håndeksem og frafald fra branchen -
En spørgeskemaundersøgelse i en landsdækkende kohorte af danske frisører

Undersøgelsen udføres af cand.scient.san.publ,. Susan Hovmand Lysdal som et ph.d.-studium ved Københavns Universitet.

Baggrund
Der findes ca. 12.000 erhvervsaktive frisører i Danmark, hvoraf størstedelen er kvinder.

Frisører tilhører en erhvervsgruppe, hvis erhvervsmæssige eksponeringer kan påvirke helbredet, bl.a. vaskeaktive stoffer, potentielle allergener samt irritanter. Knap 50 % af danske frisører udvikler håndeksem på et tidspunkt i deres karriere, men meget få af disse anmelder håndeksem som en erhvervsbetinget sygdom. Tidligere er set en højere forekomst af astma og allergi hos frisører, hvilket sandsynligvis skyldes kemiske påvirkninger i arbejdsmiljøet.

Formål
At estimere forekomsten af håndeksem blandt uddannede frisører samt at kortlægge risikofaktorer herfor. Arbejdshypotesen er, at frisører sjældent anmelder deres håndeksem som erhvervssygdom. Derfor kortlægges graden af underrapportering af håndeksem som erhvervssygdom i arbejdsskadestatistikken, samt årsagerne til en evt. manglende anmeldelse. Også andre mulige konsekvenser af frisørers arbejdsmiljø såsom selvrapporteret allergi, astma og fertilitet belyses i denne undersøgelse. Gennem data fra ATP-registeret ønskes det kortlagt, hvor længe frisører arbejder i faget, samt årsagerne til at skifte branche.

Materiale og metode
Kohorten består af samtlige personer der er blevet uddannet fra frisørskoler i Danmark mellem 1985 og 2007, i alt næsten 9.000 personer. Gyldig folkeregisteradresse fandtes på 7.840 af disse, som alle fik tilsendt et spørgeskema om håndeksem, astma, allergi og fertilitet samt diverse risikofaktorer og mulige confoundere herfor. Påmindelse til non-respondenter blev udsendt to gange. Svarprocenten blev 68 %.

Resultater
En frisør er gennemsnitligt i branchen i 8,4 år, og 43 % af de uddannede frisører havde forladt branchen.
De, der er stoppet som frisører, havde hyppigere eksem end frisører i faget. Knap halvdelen af de med håndeksem angiver eksem som årsag til, at de stoppede som frisør. 69 % af de med eksem har fået det i tiden som frisørelev.

Samarbejdspartnere
Dansk Frisør og Kosmetiker Forbund, Danmarks Frisørmesterforening, Københavns Kommune, Nationalt Forskningscenter for Arbejdsmiljø, Frisørfagets Fællesudvalg, Videncenter for Allergi, Videncenter for Duft- og Kemikalieoverfølsomhed og Dermatologisk Afdeling på Odense Universitetshospital.

Vejledere
Jeanne Duus Johansen, Heidi Søsted, Klaus Ejner Andersen, Mari-Ann Flyvholm.

Optimering af udredning for astma og luftvejssymptomer over for persulfater
Projektet gennemføres af cand. pharm., ph.d., forskningsleder Heidi Søsted.

Baggrund
Der er behov for at forbedre diagnostikken af nældefeber, næseflod, astma, og uspecifikke luftvejssymptomer i relation til frisørers udsættelse for blegemidler. En pilotundersøgelse foretaget i 2007 af Videncenter for Frisører viste, at 22,5 % (202 personer, mænd 9 % og kvinder 24 %) af frisører, der var medlem af en fagforening og boende i København, på et tidspunkt havde haft gener i luftvejene i forbindelse med arbejdet som frisør eller frisørelev (upubliceret). En belgisk undersøgelse fortaget blandt frisørskoleelever viste, at 14,1 % af frisøreleverne sagde, at de led af astma, mens 26,7 % af frisøreleverne rapporterede, at de havde haft piben i brystet inden for de seneste 12 måneder (2).

Formål
Optimering af udredning af frisører med luftvejssymptomer over for persulfater

For at forbedre diagnostikken af frisører med mistanke om astma, allergisk rhinitis mm pga. persulfater, blev der i oktober 2009 udviklet en ny procedure på Dermato-allergologisk afd., med beskrivelse af to tests, der kan bestilles af lægerne i forbindelse med udredning af luftvejssymptomer over for persulfater.

Metode
1) Frisører priktestes med ammonium persulfate og potassium persulfate i tre forskellige koncentrationer. Som positiv sammenligning anvendes histamin.

2) Ved blodprøve undersøges for histamin release ved tilstedeværelse af ammonium persulfate og potassium persulfate.

Samarbejdspartnere
Dermato-allergologisk afd. K, Gentofte Hospital. RefLab, Blegdamsvej, København.

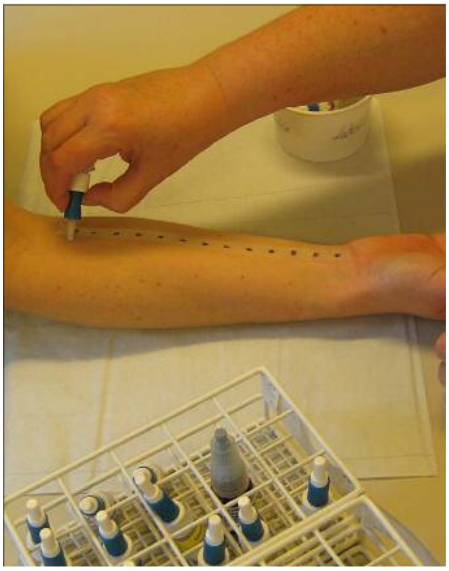

Telefonrådgivning
I Videncenter for Frisører og Kosmetikere er der telefonrådgivning for frisører. Der blev besvaret 247 henvendelser i 2010. Henvendelserne besvares af alle centrets medarbejdere.

Henvendelserne handler om:

1 Hvorvidt et hårfarveprodukt er uden traditionelle farvestoffer (PPD, toluene-2,5-diamine etc.).
2 Hvad frisøren skal gøre med sit håndeksem eller luftvejsproblemer. Hvordan personen kommer videre i sundhedssystemet.
3 Frisøren der gerne vil tilbyde miljøvenlige produkter i salonen.
4 Kosmetikeren der gerne vil anvende økologiske produkter.
5 Frisøren der spørger om der findes hårblegningsprodukter uden persulfater.
6 Hvor sikrer jeg mig som gravid frisør?
7 Kan min gravide kunde få farvet hår?
8 Skoleeleven der vil skrive rapport om hårfarveallergi.
9 Frisør der har kunde med potentiel hårfarvereaktion.
10 Handskeproducenter.
11 Industri, skoleelever, ikke-statslige organisationer der vil vide alt om hårfarvning og muligheden for at skaffe "sunde farver".
12 Myndigheder der vil diskutere ny lovgivning.

Også i 2010 har det været muligt for frisørmestre at benytte telefonrådgivningen. Syv mestre har betalt for denne ydelse.

Alle henvendelser til telefonrådgivningen eller henvendelser per e-mail registreres, således at ansatte i Videncenter for Frisører kan have gavn af tidligere besvarelser og være behjælpelig ved opfølgning. Samtidig gør registreringen det muligt at kvalitetssikre svarene.

Gennemgang af ingrediensliste på frisørprodukt

Handskeundersøgelse
Frisørprodukter indeholder specielle kemiske stoffer, der anvendes til farvning, permanent og blegning i frisørsalonerne. For at undgå at komme i kontakt med de kemiske stoffer må man anvende engangshandsker. Handskerne skal have en vis gennembrudstid for relevante kemiske stoffer for at yde beskyttelse. Kriterierne for, hvilke stoffer en handske til frisørarbejde skal kunne modstå, er udarbejdet i et dokument. Stoffer som p-phenylenediamine og toluen-2,5-diamine fra hårfarver er omfattet. Ammonium persulfate, potassium persulfate og sodium persulfate fra afblegning og glyceryl monothioglycolate fra permanentvæske er også med.

Ud over gennemgang af laboratorietests samarbejder Videncenter for Frisører og Kosmetikere med saloner, der tester handskerne. Kriterierne er lavet på baggrund af videnskabelig litteratur omhandlende de mest anvendte og allergimæssigt kendte, problematiske stoffer inden for frisørfaget. Dokumentet vil løbende blive opdateret.

Handsker der har bestået test for gennemtrængelighed af frisørprodukter samt bestået praktisk test. Nitrile accelerator free gloves fra Abena, som kan rekvireres på telefon 74 31 18 18.

Handsker der har bestået test for gennemtrængelighed af frisørprodukter samt bestået praktisk test. X-Soft ACF Nitril pulverfri fra Salonsupport.dk, som kan rekvireres på telefon 36 16 16 09.

Det grønne dokument
Videncenter for Frisører og Kosmetikere har defineret, hvad ordet ”grøn” kan betyde i frisørsammenhæng. I dokumentet beskrives risici ved forskellige hårfarver.

Dokumentet opdateres løbende og kan erhverves ved at kontakte Videncentret på telefon 39 77 73 03 eller hesos@geh.regionh.dk og kan ses på Videncenter for Frisørers hjemmeside på www.videncenterforfrisører.dk.

Svanemærkede frisørsaloner
Videncenter for Frisører og Kosmetikere har en vision om at få svanemærkede frisørsaloner. Nordisk Ministerråd er kernen bag det officielle nordiske svanemærke, som gennem fagpersoners rådgivning og konsensus sammen med industrien udpeger kriterier, der omfatter de 20 % bedste af et bestemt marked mht. miljø og i et vist omfang sundhed. Der findes svanemærkekriterier for shampoo, balsam, voks, cremer osv.

Videncenter for Frisører og Kosmetikere mener, det kan lade sig gøre at opstille et kriteriesæt for frisørsaloner. Der findes allerede svanemærkede frisørserier med shampoo, conditioner og voks på markedet. Flere produkter vil dog gøre det nemmere at få en god konkurrence mellem producenterne, så produkterne kan blive forbedret. Der er igangsat et samarbejde med Dansk Standard og den nordiske person, som ville skulle skrive kriteriesættet. Barriererne er antallet af produkter og at der mangler svanemærket hårfarve og blegning. I Danmark har syv frisørsaloner vist interesse i at blive svanemærkede, men en barriere kan være at det bliver for dyrt for de små saloner at betale afgiften for svanemærket.

Hvis visionen nås, vil frisørerne kunne arbejde på steder hvor de i mindre grad udsættes for miljø- og sundhedsskadelige stoffer sammenlignet med andre saloner. For kundernes vedkommende vil graden af vildledning blive nedsat betydeligt, fordi der ligger en stor faglighed bag mærkningsordningen, samtidig med at der ville foregå officielle tilsyn med salonerne.

Lovgivning for professionel brug af kosmetik
Frisører bruger typisk en del kosmetiske produkter i deres arbejde, det være sig hårfarve, blegning, permanent og stylingprodukter. For kosmetikerne er der tale om lim til kunstige negle, neglelak og cremer. Disse produkter er lovgivet efter samme regler som kosmetik til forbrugere, uden at der tages højde for, at frisører og kosmetikere har hyppigere kontakt med produkterne. Videncentret har i året der er gået, været til møde i den sociale dialog og bedt om en redegørelse fra Europa-Kommissionen, om hvor lovgivning om professionel brug af kosmetik er placeret. Videncenter for Frisører arbejder sammen med den sociale dialog på en europæisk aftale mellem mestre og ansatte vedr. bl.a. kemiske arbejdsforhold, handsker og udsugning.

Forespørgsler til Miljøstyrelsen
I 2010 foretog Videncenter for Frisører og kosmetikere tre anmeldelser af kosmetiske produkter til Miljøstyrelsen vedr. overtrædelse af Kosmetikbekendtgørelsen.

1. Mærkning og anprisning af hårfarve
   Videncenter fro Frisører forespørger Miljøstyrelsen om vurdering af SanoTint hårfarveprodukt fordi produktet er mærket med "may contain" og så en liste af farvestoffer, hvoraf en del af dem muligvis ikke indgår i det pågældende produkt. Endvidere reklamerer firmaet med, at der er tale om en "naturlig hårfarve", samt at "SanoTint Classic er en umådelig blid farve". Videncenter for Frisører gør opmærksom på, at produktet indeholder særdeles allergifremkaldende syntetiske farvestoffer og ønsker en vurdering af, om produktet kan betegnes som "naturlig farve" og "en blid farve". Miljøstyrelsens afgørelse var:
   Kemikalieinspektionen har indhentet oplysninger om produktet og farven er nu udstyret med en toplabel med ingredienslisten for produktet. Med hensyn til vildledende markedsføring er Kemikalieinspektionen blevet oplyst, at folderen med anprisningen "naturlig" og "blid" ikke længere bruges overfor forbrugere og forhandlere (12. november).
2. Nikkelfrigivelse i hårklips
   Videncenter for Frisører har været på en frisørskole, hvor eleverne anvendte hårklips, som gav udslag, når de blev testet med et nikkeltestsæt. Hårklips og foto af testresultat blev sendt til Miljøstyrelsen, som indhentede dokumentation fra importøren IdHair Company, som viste, at nikkelfrigivelsen var under den tilladte grænse, efter gældende lovgivning (5. februar). Videncenter for Frisører vil dog ved forespørgsel fraråde nikkelallergikere at anvende hårklipsene.
3. Sikkerhed af blegemiddel
   Videncenter for Frisører indsender et hårblegningsmiddel Schwarzkopf Blonde L1++ Extreme Strong Blondering. Stærk lysning op til 6-8 nuancer, købt i en almindelig forretningskæde den 6. juli.

   Videncenter for Frisørers beder Miljøstyrelsen tage stilling til:

   - Om forbrugere kan få ætsningsskader ved normal anvendelse af produktet.
   - Om forbrugere kan få ætsningsskader ved udfærdigelse af overfølsomhedstest.

   Endvidere ønsker Videncenter for Frisører en opinion fra den videnskabelige komite vedr. sikkerheden af persulfater (også sammen med hydrogen peroxide) i kosmetiske produkter.

   Videncentret henviser til, at de ætsningsskader, der er registreret inden for de seneste 21 år, er så alvorlige, at sikkerheden af brug af persulfater (i forbindelse med hydrogen peroxide) bør undersøges. Videncenter for Frisører beder Miljøstyrelsen om at formidle henvendelsen til rette instans i Europa-Kommissionen (7. juli). Miljøstyrelsen arbejder ved årets udgang med besvarelse af henvendelsen.

Høringssvar til Miljøstyrelsen
Videncenter for Frisører og Kosmetikere har afgivet høringssvar til Miljøstyrelsen vedr.

1. Kemikaliehandlingsplan 2010-2013 (5. januar). Videncenter for Frisører udtrykker bekymring over, at arbejdsbetingede udsættelser for kosmetik ikke er omfattet af kosmetiklovgivningen. Sikkerheden af kosmetik er vurderet ud fra en persons private forbrug og ikke ud fra erhvervsmæssig brug. Ydermere udtrykkes bekymring over, at kosmetik ikke er omfattet af REACH, hvad sundhedsfare angår, hvilket betyder, at frisører og kosmetikere kan arbejde med farlige produkter, uden at disse er mærket med et orange faremærke. Centret ønsker, at frisører og kosmetikere som minimum har de samme vilkår som malere, autolakerere og rengøringspersonale.

2. Høring af ændring af Kosmetikbekendtgørelsen - implementering af Kommissionens direktiver 2009.129.EF og 2009.130.EF.
   Videncenter for Frisører og Kosmetikere benytter lejligheden til at udtrykke bekymring over, at Kosmetikbekendtgørelsen ikke er skrevet for at sikre arbejdsbetingede udsættelser for kosmetik. Videncenter for Frisører ønsker, at frisør- og kosmetikerrelevant kosmetik, både på enkeltstofniveau og som færdigblandinger også bliver vurderet ud fra en arbejdsmæssig anvendelse. Fx bruger en forbruger hårfarve ca. hver 6. uge, mens en frisør kan eksponeres flere timer dagligt. Det er umuligt for frisører at undgå at få hårfarve på hænderne. L´Óreal har lavet et massebalancestudie, der viser, hvor meget PPD frisører får i kroppen ved ganske få hårfarvninger på kunder. Videncenter for Frisører er derfor ikke tryg ved, at PPD tillades i 2 % og toluene-2,5-diamine tillades i 4 % i hårfarvningsprodukter (8. marts).

MILJØMINISTERIET
Miljøstyrelsen

Videnskabelige publikationer
Hansen HS, Johansen JD, Thyssen JP, Linneberg A, Søsted H. Personal use of hair dyes and temporary black tattoos in Copenhagen hairdressers.
Ann Occup Hyg. 2010 Jun;54(4):453-8.

Bøger
Søsted H. Chapter 45 *Occupational Contact Dermatitis: Hairdressers* Contact Dermatitis 5 th Edition, Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2011 pp 865-872

Basketter D, Johansen JD, McFadden J, Søsted H. Chapter 34 *Hair Dyes* Contact Dermatitis 5 th Edition, Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2011 pp 629-642.

Review
Søsted H. Reviewet 2 videnskabelige artikler for tidsskriftet Journal of the European Academy of Dermatology Venereology.

Foredrag
Søsted H. 04.06.10. "Hårfarve/PPD-allergi hos forbrugere og frisører – en oversigt" Symposium for Videncenter for Allergi, Miljøstyrelsen og Sundhedsstyrelsen. Dansk Arkitekturcenter, København K.

Søsted H. 24.02.10. "Prevention of skin diseases in hairdressers". Osnabrueck, Germany. Safe Hair, EU Commission.

Bregnhøj A. Håndeksem blandt frisørelever og forebyggelse. Forskningsseminar. I Videncenter for Frisører/Allergi/Duft, Gentofte Hospital.

Bregnhøj A. Sundhedsproblemer blandt frisører. Elevtræf, Dansk Frisør og Kosmetiker Forbund. November.

Bregnhøj A. Prevention of Hand eczema among hairdresser apprentices in Denmark. SafeHair workshop, Dredsen. September

Bregnhøj A. Forebyggelse af håndeksem blandt frisørelever. Workshop for dermatologer i København og omegn, Gentofte Hospital. September

Bregnhøj A. Healthy worker effect in hairdressers apprentices. 10th Congress of the European Society of Contact Dermatitis (ESCD), Strasbourg, France. September.

Bregnhøj A. Unges brug af kosmetik og hudbivirkninger. Symposium mellem Videncenter for Allergi, Miljøstyrelsen og Sundhedsstyrelsen. Juni

Bregnhøj A. Arbejdsbetinget håndeksem blandt frisørelever – et ph.d.-studie. Videncenter for Allergi. Maj

Lysdal SH. Håndeksem hos danske frisører. Forskningens Dag. Gentofte Hospital. November. Vandt pris på 10.000 kr. for bedste mundtlige præsentation.

Posterpræsentation

Bregnhøj A, Søsted H, Menné T, Johansen JD. Exposures and reactions to allergens among hairdresser apprentices and matched controls. 10th Congress of the European Society of Contact Dermatitis (ESCD), Strasbourg, France.

FACULTY OF HEALTH SCIENCES
UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Exposures and reactions to allergens among hairdresser apprentices and matched controls

Bregnhøj A*, Søsted H*, Menné T, Johansen JD*****
* Research Centre for Hairdressers and Beauticians, Department of Dermato-Allergology, Copenhagen University Hospital Gentofte, Denmark.
** Department of Dermato-Allergology, Copenhagen University Hospital Gentofte, Denmark.
*** National Allergy Research Centre, Department of Dermato-Allergology, Copenhagen University Hospital Gentofte, Denmark.

Aim

To estimate the degree of exposures and adverse skin reactions to chemical substances in a cohort of hairdresser apprentices, at the start of their education, compared with a matched sample from the general population.

Materials

During the first two weeks of training 382 hairdresser apprentices were enrolled in this study. All apprentices completed a self administered questionnaire including questions regarding e.g. exposures and skin reactions to hair dye, semi permanent henna tattoos and piercings. For comparison the questionnaire was sent to a control group matched on age, gender and city code from the general population (n=1870). Response rate was 99.7% for the hairdresser apprentices (mean age 17.53 years, range 15 – 39 years, 96.3% females) and 68.3% for the control group (mean age 17.41 years, range 15 – 39 years, 96.8% females).

Figure 1.
Comparison of exposure and reactions between hairdresser apprentices, just started their education, and a matched control group. # Adjusted for atopic dermatitis.

	Hairdresser apprentices	Matched controls	P-Value
Hair dye			
Lifetime prevalence	98.4%	82.2%	<0.001
1 year prevalence	95.2%	66.9%	<0.001
Age first hair dye	12.1 years (2-19 years)	13.3 years (5-23 years)	<0.001
Hair dye pr year	6.6 times	3.7 times	<0.001
Reaction to hair dye (eczematous)	13.7%	10.0%	0.002#
Reaction to hair dye (oedema)	4.9%	2.9%	0.001#
Eyebrow dye			
Lifetime prevalence	62.0%	32.5%	<0.001
1 year prevalence	52.9%	19.3%	<0.001
Reaction to eyebrow dye	3.9%	3.6%	0.02#
Semi permanent henna tattoos			
Lifetime prevalence	48.1%	31.0%	<0.001
Age at first tattoo	12.9 years (4-32 years)	12.7 years (3-22 years)	0.7
Reaction to tattoo	0.0%	2.5%	0.1#
Piercing			
Ear piercing	96.8%	92.1%	<0.001
Piercing other places	65.0%	35.1%	<0.001
Reactions to jewellery	29.9%	35.2%	0.002#

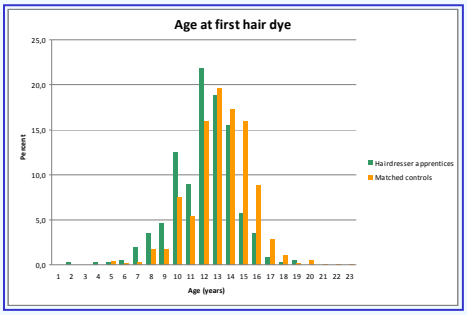

Figure 2.

Results

It is found that 98.4% of the hairdresser apprentices and 82.2% of their controls from the general population had ever dyed their hair. The median age at first hair dying are 12.1 years among the hairdresser apprentices and 13.3 years among their controls (figure 2).
In general, the hairdresser apprentices are more exposed to hair dye, eyebrow and eyelashes dye, semi permanent black henna tattoos and piercings, at the time they start their education, compared with the matched control group. The hairdresser apprentices, that at some point have dyed their hair, report significant more adverse skin reactions to hair dye compared with the matched control group when adjusted for atopic dermatitis.

Conclusions

Both hairdresser apprentices and the matched control group of young people from the general population were highly exposed to potent allergens. The hairdresser apprentices were even more exposed to products containing hair dye substances and piercings and reported more adverse reactions to hair dye products than their matched controls from the general population.

RESEARCH CENTRE
for Hairdressers & Beauticians

Undervisning foretaget af medarbejdere
Søsted H. 18.05.10. Undervisning af frisørelever (2 hold) "Grøn frisør" Herning Frisørskole. maj

Søsted H. Litteraturgennemgang på Videncentrene Afd K Gentofte Hospital. Januar.

Bregnhøj A. Hårfarveallergi og frisørers eksemproblemer. A-kursus for kommende speciallæger dermatologi. September.

Kurser
Søsted H. Anerkendende ledelse og lederens samtaler, Confex, Copenhagen. April.

Kongresdeltagelse
Bregnhøj A. 10th Congress of the European Society of Contact Dermatitis (ESCD), Strasbourg, France. September.

Lysdal SH. 10th Congress of the European Society of Contact Dermatitis (ESCD), Strasbourg, France. September.

Medlemskaber af Videnskabelige netværk
Søsted H. Member of board in European Prevention of Occupational Skin diseases (EPOS).

Søsted H. Member of European Society of Contact Dermatitis (ESCD).

Søsted H. European Academy of Dermatology and Venereology (EADV).

Søsted H. Dansk Selskab for Klinisk Kemisk Farmakologi.

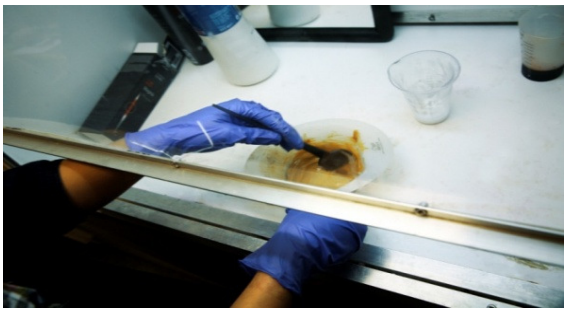

Møder
Søsted H. Plenary meeting of the Sectoral Social Dialogue Committee on ”Personal Services” European Commission. Management Centre Europe, Bruxelles. 15. juni.

Søsted H. Møde med Jens Jensen, direktør fra Arbejdstilsynet med henblik på forebyggelse af arbejdsbetingede lidelser blandt frisører. 25. juni.

Søsted H. SafeHair. Common Health and Safety Development in professional Hairdressing in Europe, København. 17. juni.

Søsted H. 27. april. Møde med frisørforbund repræsentanter fra Belgien, Belgien, Holland og Poul Monggaard formand The International Hairdressing Union vedr. ”Europæisk rammeaftale om forebyggelse af sundhedsrisici i frisørbranchen”, Bruxelles.

Søsted H. Deltaget som ekspert i Styrelsesmøde i Nordisk Frisør Union, Svensk LO, Banhusgatan 18, Stockholm. 25. marts.

Søsted H. Osnabrueck, Tyskland. SafeHair. Common Health and Safety Development in professional Hairdressing in Europe. 23-24. februar.

Deltagelse i temadage/symposier
Videncenter for Frisørers medarbejdere deltog i Symposium for Videncenter for Allergi, Miljøstyrelsen og Sundhedsstyrelsen. Dansk Arkitekturcenter, Strandgade 27, København K.

Hjemmeside
Videncenter for Frisører og Kosmetikere har fire domæner som alle fører samme sted hen.

www.vffk.dk
www.videncenterfrisorer.dk
www.videncenterforfrisører.dk
www.videncenterfrisører.dk

Her lægges nyheder, de hyppigste spørgsmål fra telefonlinjen, samt gode råd og dokumenter vedr. forebyggelse af arbejdsbetinget håndeksem. På hjemmesiden er et lydinterview med centrets medarbejdere vedrørende ingredienser i produkter og forebyggelse af håndeksem.

Presse
Videncenter for Frisører og Kosmetikere har haft følgende pressekontakt:

Søsted H. Spejlet. Februar 2010. Advarsel mod sorte midlertidige tatoveringer

Søsted H. Politiken.dk den 9. marts. Interviewet af journalist Pernille Mainz om hårfarvning af børn.

Søsted H. 18. marts. Mette Simonsen fra DR Penge vedr. planlægning af programmer i DR.

Videncenter for Frisører citeret i Spejlet Nr. 5. Maj side 17.

Søsted H. Politiken søndag den 20. juni, 1. sektion, side 13. Citeret vedr. kemiske stoffer i frisørprodukter.

Søsted H. Politiken den 23. juni, 2. sektion, side 8. Citeret i Signatur, redaktionschef Anette Claudi.

Søsted H. DR Nyheder interview af journalist Mette Simonsen den 19. juli, hårfarveskader, hårblegning, semi-permanente tatoveringer. Til løbende radioprogrammer.

Søsted H. Politiken interview til 1. sektion og LørdagsLiv vedr. hårfarveskader og hårblegeskader. Juli.

Lysdal SH: Sjællandske Medier. Citeret vedr. hårfarvning på børn og allergi over for hårfarve. juli.

Søsted H. Køge Radio, om grønne frisørprodukter. Juli.

Søsted H. Citeret i Politiken vedr. Grønne frisører. 25. juli.

ar fået

center for Frisører og
entrets forskning har
frisør-sygdomme
indelige dansker nu
entrets arbejde.

Henna-tatoveringer er stadig et stort problem

De sorte midlertidige tatoveringer kan gøre det umuligt for dig at fortsætte med at arbejde som frisør. De fleste blæk-typer indeholder hårfarvestoffer, der kan give livsvarig allergi.

Gode råd til forebyggelse af håndeksem:

- Brug handsker ved vask – farvning – blegning – permanent og styling af hår
- Brug handsker så længt tid det er nødvendigt, men så kort tid som muligt
- Handsker skal være rene, nye og tørre
- Bland i separat blandeskål

KLIP FØR FARVNING

- Brug bomuldshandsker under beskyttelseshandsker
- Brug en creme uden parfume og med høj fedtindhold
- Put creme på hele hænden
- Brug ikke fingerringe på arbejdet
- Brug handsker ved sårt arbejde i fritiden
- Brug varme handsker når du er ude i de kolde måneder
- Undgå at vaske engangshandsker

Allergisk over for sort farvestof

VIDENCENTER
for frisører og kosmetikere

SPEJLET FEBRUAR 2010 • 21